

บ้านสะปอม

หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

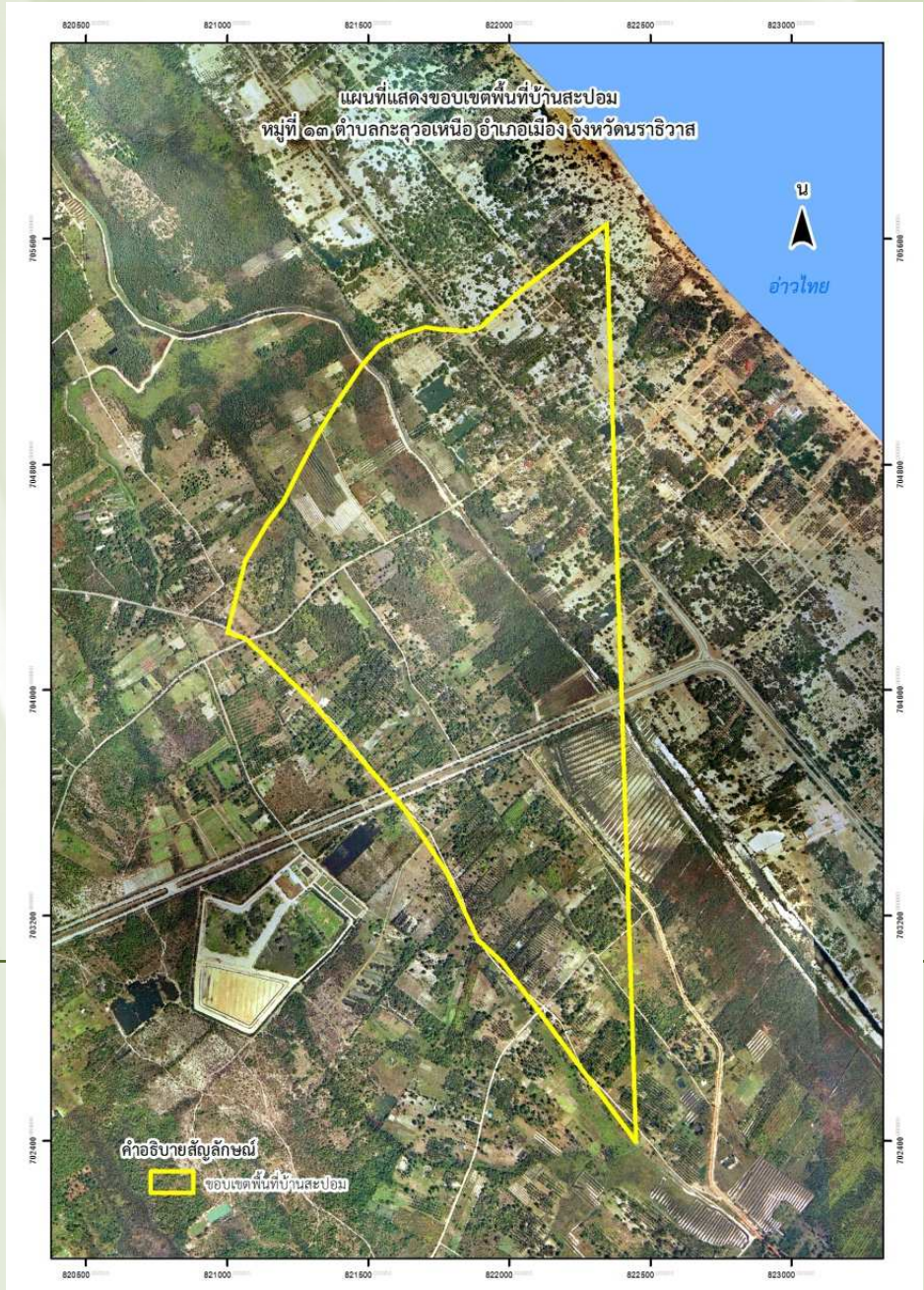
ข้อมูลทั่วไป

บ้านสะปอม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๓๐ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ทำการเกษตร เนื้อที่ ๙๒๒ ไร่ (๖๐.๒๖) เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ แหล่งน้ำ ป่าเสื่อมโทรม และชุมชน/สถานที่ราชการ เนื้อที่ ๕๓๗ ไร่ (๓๕.๐๙) มีครัวเรือนทั้งหมด ๑๗๐ ครัวเรือน ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๗๙๗ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๗๔๕ ราย (๙๓.๔๘) ศาสนาพุทธ ๕๒ ราย (๖.๕๒)

สภาพพื้นที่

บ้านสะปอม มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบดินมีลักษณะเป็นดินทราย บางส่วนเป็นพื้นที่พรุ และน้อยนิดเป็นพื้นที่ดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่เป็นสันทรายเก่าหรือสันทรายทะเล พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบและบางส่วนพบเห็น

แนวยาว อยู่ตรงกลางพื้นที่ เนื้อดินเป็นดินทรายถัดมาเป็นหาดทรายเก่าหรือสันทรายชายทะเล ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเล ซึ่งขนานไปกับแนวทราย เนื้อดินเป็นทรายจัดในพื้นที่บ้านสะปอมประกอบด้วยชุดดินจำนวน ๕ ชุดดิน ดังนี้ . ชุดดินบาเจาะ (Bc) เนื้อที่ ๔๓๖.๗๙๐ ไร่ ชุดดินบ้านทอน (Bh) เนื้อที่ ๓๔๙.๔๐๓ ไร่ ชุดดินเชียรใหญ่ เนื้อที่ ๕๔.๔๑๓ ชุดดินนราธิวาส (Nw) เนื้อที่ ๔๑๑.๙๗๓ไร่ ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เนื้อที่ ๒๖๐.๘๕๘ ไร่

ชุดดินบาเจาะ (Bc) เป็นดินทรายลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5 - 6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0 - 6.5)

ชุดดินบ้านทอน (Bh) ดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ เนื้อดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก 50-100 ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมิเนียม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0)

ชุดดินนเชียรใหญ่ (Cyi) ลักษณะและสมบัติดิน ดินเหนียวละเอียดลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็น ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช (หรือมีชั้นดินอินทรีย์บางๆ สีน้ำตาลเข้มทับอยู่ด้านบน) มีสีเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงินของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0)

ชุดดินนราธิวาส (Nw) ลักษณะและสมบัติดิน ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (pwat) ที่มีปริมาณ เส้นใยไฟเบอร์มากกว่า 75 % ซึ่งเรียกว่า fibric soil material และอาจมีเศษไม้ผุเล็กน้อยใหญ่กระจายอยู่ทั่วไป ชั้นดินนี้จะมีความหนามากกว่า 130 ซม. ส่วนดินชั้นล่างอาจพบดินเลนที่เป็นตะกอนน้ำทะเลสีเทาซึ่งเป็นกรดอย่างแรง และมีค่าปฏิกิริยาดินที่วัดได้ต่ำกว่า 4.0

ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลิก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล ปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหยาบถึงหยาบมาก มีสีน้ำตาล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5)

แผนที่แสดงชุดดิน
บ้านสะปอม หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

บ้านใหม่

Bc

Bh

Cyi

Kd-Nw

บ้านสะปอม

Tg

บ้านโพธิ์ทอง

Bc

Kd-Nw

สัญลักษณ์แผนที่

 ขอบเขตพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์

คำอธิบายชุดดิน

- ชุดดินบาเจาะ (Bacho series: Bc)
- ชุดดินบ้านทอน (Ban Thon series: Bh)
- ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series: Cyi)
- หน่วยผสมชุดดินกาบแดงและชุดดินนราธิวาส
- ชุดดินทุ่งหว้า (Thung Wa series: Tg)

การประกอบอาชีพ

บ้านสะปอม มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๘๐ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๑๗ ครัวเรือน (๙.๔๔%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๒๓.๕๒% เกษตรเชิงเดี่ยว ๗๖.๔๗% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๖๓ ครัวเรือน (๙๐.๕๕%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐพนักงานเอกชน และอาชีพอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๒๑	๑๑.๖
- เกษตรผสมผสาน	๖	๓.๓๓
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๕	๘.๓๓
๒. นอกภาคการเกษตร*	๑๓๘	๗๖.๖
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๙	๕
- รับจ้างทั่วไป	๑๐๐	๕๕.๕
- ค้าขาย	๒๓	๑๒.๗๗
- พนักงานเอกชน	๖	๓.๓๓
๓. อาชีพอื่นๆ**	๒๑	๑๑.๖

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๗๒.๒๒ %

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรบ้านสะปอม (๑๘๐ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๒๕,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๔๗ ครัวเรือน (๘๑.๖๖%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๓ ครัวเรือน (๑๘.๓๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒๘	๑๕.๕๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๖๗	๓๗.๒๒
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๕๒	๒๘.๘๘
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๔	๑๓.๓๓
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๙	๕

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๒๑ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๖ ครัวเรือน (๓.๓๓%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๑๕ ครัวเรือน (๘.๓๓%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๒๑	๑๑.๖
- เกษตรผสมผสาน	๖	๓.๓๓
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๕	๘.๓๓

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านโพธิ์ทอง พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๒๕.๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๔๗ ครัวเรือน (๘๑.๖๖%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๓ ครัวเรือน (๑๘.๓๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒๘	๑๕.๕๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๖๗	๓๗.๒๒
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๕๒	๒๘.๘๘
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๔	๑๓.๓๓
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๙	๕

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านสะปอม ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๑ กลุ่ม ประกอบด้วย ปลูักผักหมุนเวียนบริเวณรอบบ้าน ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. ปลูักผักหมุนเวียนบริเวณรอบบ้าน	๑๔	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านสะปอม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๓๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๙๙๒ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ที่ลุ่ม หุบหญ้า ๔๕๗ ไร่ และชุมชนสถานที่ราชการ ๕๘ ไร่ บ่อดิน ๑๒ ไร่ และแหล่งน้ำ ๑๑ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสม ๓๓๔ ไร่ รองลงมาปลูกยางพารา ๒๙๗ ไร่ มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน พืชผักผสมผสาน และอ้อย

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๙๙๒	๖๔.๘๓
- ยางพารา	๒๙๗	๑๙.๔๑
- ปาล์มน้ำมัน	๑๓๔	๘.๗๕
- มะพร้าว	๑๘๒	๑๑.๘๙
- อ้อย	๑	๐.๐๖
- ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน	๓๓๔	๒๑.๘๓
- พืชผักผสมผสาน	๔๔	๒.๘๗
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๔๕๗	๒๙.๘๖
- ป่าเสื่อมโทรม/พุ่มเสื่อมโทรม	๔๓๗	๒๘.๕๖
- พื้นที่ลุ่ม/หุบหญ้า	๒๐	๑.๓๐
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๘๑	๕.๒๙
- ชุมชน/สถานที่ราชการ	๕๘	๓.๗๙
- แหล่งน้ำ	๑๑	๐.๗๑
- บ่อดิน	๑๒	๐.๗๘

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
บ้านสะปอม หมู่ที่ 13 ตำบลกะลาوهเทือ อำเภอมือ่งจังหวัดนราธิวาส
พื้นที่ 1,530 ไร่

อ่าวไทย

น

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์

- ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสม
- ยางพารา
- มะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน
- พืชผักผสมผสาน
- อ้อย
- ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม
- พื้นที่ลุ่ม/ทุ่งหญ้า
- แหล่งน้ำ
- บ่อดิน
- ชุมชน/สถานที่ราชการ
- ขอบเขตหมู่บ้าน

พื้นที่ (ไร่)

- 334
- 297
- 182
- 134
- 44
- 1
- 437
- 20
- 11
- 12
- 58

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านสะปอม ตั้งแต่ปี 2526-2563 ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) จำนวน ๒๖ ครัวเรือน (๒๙๒ ไร่)

(๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้ระบบท่อ จำนวน ๑ ครัวเรือน (๔ ไร่)

(๓) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปลูกหญ้าแฝกบริเวณขอบถนน ไหล่ทางริมคลองสาธารณะ จำนวน ๒,๕๙๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยปุยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน สำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๑๔ ครัวเรือน

(๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

(๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) จำนวน ๓ ครัวเรือน

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินทรายจัดบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๒๘ ครัวเรือน

(๑.๒) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๘ ครัวเรือน

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

(๒.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น)
จำนวน ๑๙ ครั้วเรือน

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) จัดทัศนศึกษาดูงานโครงการพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์
จำนวน ๑๓ ราย

แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่บ้านสะปอม
หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

น

อ่าวไทย

คำอธิบายสัญลักษณ์

ขอบเขตพื้นที่บ้านสะปอม

